

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της Αρχής στις 16 Οκτωβρίου 2018, με την εξής σύνθεση: Μαρία Μανδράκη Πρόεδρος, Νικόλαος Σαββίδης - Εισηγητής, δυνάμει της με αρ. 1264/2018 Πράξης της Προέδρου του Κλιμακίου και Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή, Μέλη.

Για να εξετάσει την με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 943/21-09-2018 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (ως ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης με διακριτικό τίτλο «...»), που εδρεύει στην ... .., επί της οδού ..., αρ. ... (εφεξής «προσφεύγων»)

Κατά της Αναθέτουσας Αρχής με την επωνυμία «Περιφέρεια ...» που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής «Αναθέτουσα Αρχή» ή «Περιφέρεια» ή «ΑΑ»), στο πλαίσιο ανοιχτής ηλεκτρονικής διαγωνιστικής διαδικασίας, μέσω ΕΣΗΔΗΣ (με συστημικό αριθμό α/α ...), που προκηρύχθηκε με την από 02-07-2018 Διακήρυξη με ΑΔΑΜ ... της αναθέτουσας αρχής για την ανάδειξη αναδόχου της υπηρεσίας λειτουργίας και συντήρησης των Η/Μ εγκαταστάσεων του νέου κτιρίου της Π.Κ.Μ., προϋπολογισμού 201.000,00€ άνευ ΦΠΑ και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (εφεξής «διαγωνισμός»), και κατά της υπ' αριθ. 2002/28.08.2018 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της καθ' ης Περιφέρειας, κατά το μέρος που, κατ' αποδοχή σχετικής εισήγησης της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού, όπως αυτή διατυπώνεται στα υπό ημερομηνία 30.07.2018 και 06.08.2018 Πρακτικά της Επιτροπής, έγιναν δεκτές, εκτός της δικής του, και οι προσφορές των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...», εκ των οποίων ο

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

πρώτος αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος, για τους λόγους που αναφέρονται στην εν λόγω Προσφυγή και

Κατά του 1^{ου} παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα, ανώνυμης εταιρείας, με την επωνυμία «...», που εδρεύει στα ... ..., επί της οδού ..., αρ. ..., νόμιμα εκπροσωπούμενης, (εφεξής «1^{ος} παρεμβαίνων» ή «...») και

Κατά του 2^{ου} παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα, ομόρρυθμης εταιρείας με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., επί της οδού ..., αρ. .., νόμιμα εκπροσωπούμενης (εφεξής «2^{ος} παρεμβαίνων» ή «...»)

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή, Νικόλαο Σαββίδη

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο και έκανε ομόφωνα δεκτά τα εξής

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως καταβλήθηκε και δεσμεύτηκε το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 1.005,00€, που αντιστοιχεί στο ποσοστό 0,5% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του διαγωνισμού, η οποία ανέρχεται στο ποσό των 201.000,00€ πλέον ΦΠΑ (e-Παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., εκδοθέν για τον φορέα «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.)», εκτυπωμένη σελίδα του οποίου σε κατάσταση «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ» προσκομίστηκε με την Προσφυγή).

2. Επειδή, η υπό εξέταση Προδικαστική Προσφυγή ασκήθηκε με την χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του Π.Δ. 39/2017, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016.

3. Επειδή, όπως προκύπτει από την επισκόπηση των μηνυμάτων που έχουν αναρτηθεί μέσω της λειτουργικότητας της επικοινωνίας στον

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (αρ. συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. ...), η Προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α του Π.Δ. 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α του Ν. 4412/2016, αφού η προσβαλλόμενη πράξη κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα την 10-09-2018 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού την 10-09-2018.

4. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. ενώπιον της οποίας ασκείται η προδικαστική προσφυγή είναι καθ' ύλην αρμόδια για την εξέτασή της, βάσει της κατά τα ως άνω εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (345 παρ. 1 Ν.4412/2016, 6 παρ.1 Ν.4412/2016) και του αντικειμένου της (υπηρεσία), ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 γ) του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 43 παρ. 4 του Ν.4487/2017 (ΦΕΚ Α' 116), καθώς η διακήρυξη της σχετικής σύμβασης δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 26-03-2018, λαμβανομένου υπόψη ότι ο διαγωνισμός υπάγεται στις διατάξεις του Βιβλίου Ι Ν. 4412/2016 και δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

5. Επειδή, ο Προσφεύγων ασκεί την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή αιτούμενος την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, επικαλούμενος ότι μη νομίμως δεν αποκλείστηκαν από την περαιτέρω διαγωνιστική διαδικασία οι προσφορές όλων των λοιπών οικονομικών φορέων, των οποίων, εκτός αυτού, έγιναν δεκτές κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγησης τεχνικών προσφορών. Συνεπώς, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ. 39/2017 ο Προσφεύγων ασκεί την Προδικαστική Προσφυγή με έννομο συμφέρον, καθώς η προσφορά του έχει γίνει δεκτή, κατά το πιο πάνω στάδιο, και αν έπρεπε να απορριφθούν όλες οι προσφορές των λοιπών διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων, τότε η δική του μόνον οικονομική προσφορά θα έπρεπε να αποσφραγιστεί και ο ίδιος να ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος της σύμβασης. Το έννομο συμφέρον του,

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

όμως, κατ' ορθήν εκτίμηση των περιστάσεων, διατηρεί, ο προσφεύγων και για την απόρριψη και μίας μόνον εκ των λοιπών τριών προσφορών, ακόμη κι αν δεν πρόκειται για αυτήν του προσωρινού αναδόχου, παρόλο που μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, η προσφορά του προσφεύγοντος κατετάγη τέταρτη στην σειρά μειοδοσίας. Και τούτο, γιατί μετά την απόρριψη και μίας έστω από τις προσφορές των καθ' ων φορέων, πολλώ δε μάλλον δύο, και την εξ αυτού του λόγου ανάδειξη της προσφοράς του από τέταρτη στην σειρά μειοδοσίας σε τρίτη ή δεύτερη, αυξάνεται η προσδοκία του προσφεύγοντος να αναδειχθεί αυτός ανάδοχος της σύμβασης, αν, κατά το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού (υποβολής και ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης), κριθεί ότι πρέπει να απορριφθούν τόσο η προσφορά του νυν προσωρινού αναδόχου όσο, και μετά την τυχόν απόρριψή του πρώτου, και η προσφορά του επόμενου καλούμενου ως προσωρινού αναδόχου, κατά την σειρά μειοδοσίας. Κατά την έννοια αυτή, και από την μη νόμιμη απόρριψη και μιας μόνον εκ των λοιπών, πλην της δικής του προσφοράς, παρόλο που αυτή κατετάγη τελευταία στην σειρά μειοδοσίας, ο προσφεύγων, έχει ή ενδέχεται να έχει ζημία που μπορεί να έχει σχέση με την ανάθεση της συγκεκριμένης υπό εξέταση σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 360 παρ. 1 επ. του Ν. 4412/2016.

6. Επειδή, περαιτέρω, όπως προκύπτει από την επισκόπηση των μηνυμάτων που έχουν αναρτηθεί μέσω της λειτουργικότητας της επικοινωνίας στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (αρ. συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. ...), η υπό εξέταση παρέμβαση που άσκησε ο 1^{ος} παρεμβαίνων (1^η παρέμβαση) είναι εμπρόθεσμη, αφού κατατέθηκε στον πιο πάνω ηλεκτρονικό τόπο την 28-09-2018, ήτοι εντός δεκαημέρου από την από 21-09-2018 κοινοποίηση στον παρεμβαίνοντα της υπό εξέταση προσφυγής, ασκείται με πρόδηλο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον αυτού, καθώς έχει ήδη καταταγεί πρώτος στην σειρά μειοδοσίας και ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος της σύμβασης, και εύλογα προσδοκά την σε αυτόν ανάθεση της σύμβασης, έχει δε ασκηθεί με την χρήση τυποποιημένου εντύπου και περιέχει τα κατά Νόμον ουσιώδη στοιχεία.

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

7. Επειδή, εξάλλου, με τον ίδιο τρόπο, όπως και για την 1^η παρέμβαση, έτσι και για την παρέμβαση που άσκησε ο 2^{ος} παρεμβαίνων (2^η παρέμβαση) προκύπτει ότι είναι εμπρόθεσμη, αφού κατατέθηκε στον πιο πάνω ηλεκτρονικό τόπο την 01-10-2018, ήτοι εντός δεκαημέρου από την από 21-09-2018 κοινοποίηση στον παρεμβαίνοντα της υπό εξέταση προσφυγής, έχει ασκηθεί με την χρήση τυποποιημένου εντύπου και περιέχει τα κατά Νόμον ουσιώδη στοιχεία, ασκείται δε μετ' εννόμου συμφέροντος, καθώς, όπως και ο προσφεύγων, έτσι και ο 2^{ος} παρεμβαίνων, μολοντί η προσφορά του έχει καταταγεί δεύτερη στην σειρά μειοδοσίας, διατηρεί την προσδοκία να αναδειχθεί αυτός ανάδοχος της σύμβασης, αν, κατά το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού (υποβολής και ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης), κριθεί ότι πρέπει να απορριφθεί η προσφορά του νυν προσωρινού αναδόχου (βλ. σκέψη 5 της παρούσας). Η προσδοκία του αυτή, όμως, θα ματαιωθεί αν γίνει δεκτή η υπό εξέταση προσφυγή και κριθεί ότι μη νομίμως έχει γίνει δεκτή η προσφορά του.

8. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η υπό εξέταση, προδικαστική προσφυγή, και παρεμβάσεις πρέπει να γίνουν τυπικά δεκτές και να εξεταστούν κατ' ουσίαν.

9. Επειδή, με την από .... Διακήρυξη με ΑΔΑΜ ... η Περιφέρεια ... προκήρυξε ανοιχτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου της υπηρεσίας λειτουργίας και συντήρησης των Η/Μ εγκαταστάσεων του νέου κτιρίου της, προϋπολογισμού 201.000,00€ άνευ ΦΠΑ και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 24^η Ιουλίου 2018 και ώρα η 15:00. Αναλυτική περιγραφή των τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων της ζητούμενης υπηρεσίας διδόταν συνημμένα με την πιο πάνω διακήρυξη. Μετά την ημερομηνία υποβολής προσφορών διαπιστώθηκε ότι προσφορές υπέβαλαν έξι (6) οικονομικοί φορείς, ήτοι η εταιρεία .... με αρ. συστήματος προσφοράς ..., η εταιρεία .... με αρ. συστήματος προσφοράς ..., η εταιρεία ..., με αρ. συστήματος προσφοράς ..., ο οικονομικός φορέας ... με την επωνυμία ... με αρ.

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

συστήματος προσφοράς ..., η ..., με αρ. συστήματος προσφοράς ... και η εταιρεία ..., με αρ. συστήματος προσφοράς ... Από τον έλεγχο των κατατεθειμένων ηλεκτρονικά και σε ενσφράγιστο φάκελο δικαιολογητικών προέκυψε α) ότι η προσφορά της εταιρείας ..., με αρ. συστήματος προσφοράς ... είναι άκυρη και απαράδεκτη και η οικονομική της προσφορά θα μείνει ασφράγιστη, διότι τα ΤΕΥΔ των δύο εκ των τριών οικονομικών φορέων, ήτοι της ... & του ..., στις ικανότητες των οποίων στηρίζεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας, δεν υπογράφονται ψηφιακά και διότι τόσο στο ΤΕΥΔ της επιχείρησης ..., όσο και στο ΤΕΥΔ του συνόλου των οικονομικών φορέων, στις ικανότητες των οποίων στηρίζεται, δεν συμπληρώθηκε ο ζητούμενος από την Διακήρυξη (αρ. 2.2.9.2 παρ. Β4) κατάλογος συμβάσεων που εκτελέστηκαν την τελευταία τριετία, στον Πίνακα προς συμπλήρωση που υπάρχει στο πρότυπο ΤΕΥΔ (παρ. Γ.1.β στην σελ. 18) του διαγωνισμού, β) ομοίως ότι η συμμετοχή της εταιρείας ..., με αρ. συστήματος προσφοράς ... κρίθηκε ΑΚΥΡΗ & ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ και η αντίστοιχη οικονομική προσφορά θα παραμείνει σφραγισμένη, διότι δεν υπέβαλε έγκυρη ηλεκτρονική προσφορά στο φάκελο “Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά”, ήτοι από τα έντυπα της προσφοράς κατατέθηκε μόνο η σκαναρισμένη Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής, ενώ απουσιάζουν το ΤΕΥΔ και οι δύο ΥΔ της Τεχνικής Προσφοράς, όπως ορίζονται στην Διακήρυξη (αρ.2.4.3.2), και δεν κατέθεσε φάκελο σε έντυπη μορφή, με την πρωτότυπη Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής και γ) ότι οι προσφορές των λοιπών εταιρειών κρίθηκαν έγκυρες και παραδεκτές και προτάθηκε να αποσφραγιστούν οι οικονομικές τους προσφορές. Τα παραπάνω αποτύπωσε η Επιτροπή του Διαγωνισμού στο υπ’ αριθμόν Ι Πρακτικό της. Μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών τους, προέκυψε ότι οι συμμετέχοντες, των οποίων αποσφραγίστηκαν οι οικονομικές τους προσφορές, είχαν προσφέρει, ως εξής: 1. η εταιρεία (...) ... συνολική προσφερόμενη δαπάνη χωρίς ΦΠΑ 167.400,00€, 2. η εταιρεία ... συνολική προσφερόμενη δαπάνη χωρίς ΦΠΑ 170.000,00€, 3. ο οικονομικός φορέας ... (Ατομική Επιχείρηση με την Επωνυμία ...) συνολική προσφερόμενη δαπάνη

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

χωρίς ΦΠΑ 175.068,00€ και 4. η εταιρεία ... συνολική προσφερόμενη δαπάνη χωρίς ΦΠΑ 161.240,00€. Κατόπιν, και αφού η Επιτροπή του Διαγωνισμού είχε διαπιστώσει ότι οι οικονομικές προσφορές των ως άνω εταιριών είχαν συνταχθεί κατά τα νομίμως απαιτούμενα, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, κατέταξε αυτές σε σειρά μειοδοσίας, με πρώτη αυτή της εταιρείας ..., δεύτερη, της εταιρείας (...) ..., τρίτη της ... και τέταρτη του οικονομικού φορέα ... (Ατομικής Επιχείρησης με την Επωνυμία ...) και εισηγήθηκε την ανάδειξη της εταιρείας ...ως προσωρινού αναδόχου της σύμβασης, με συνολική προσφορά ποσού 161.240,00€, χωρίς ΦΠΑ. Τα παραπάνω η Επιτροπή του διαγωνισμού αποτύπωσε στο υπ' αριθμόν ΙΙ Πρακτικό της. Τα παραπάνω δύο (2) Πρακτικά της Επιτροπής του Διαγωνισμού, εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία με την προσβαλλόμενη με αριθ. πρωτ. 2002/2018 – Θέμα 3^ο - Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ούτω και η εταιρεία ... ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος της παροχής υπηρεσίας «ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΝΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ Π.....» με προσφορά στο σύνολο της παρεχόμενης υπηρεσίας ύψους 161.240,00€ (άνευ ΦΠΑ).

10. Με την υπό εξέταση Προσφυγή του, ο προσφεύγων, βάλλει κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, επειδή δεν απέρριψε τις προσφορές των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...», α) του 1^{ου} ως άνω οικονομικού φορέα, επειδή στο ΤΕΥΔ του και ειδικότερα στο μέρος IV/ ενότητα Γ/ πεδίο (2) δεν δηλώνεται κατά τρόπο σαφή και δεν κατονομάζεται το τεχνικό προσωπικό που οφείλει να διαθέτει και να χρησιμοποιήσει η εν λόγω εταιρεία, ήτοι έναν (1) Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο ΠΕ, έναν (1) Ηλεκτρολόγο Τ.Ε. και έναν (1) Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο Δ.Ε. με τις ζητούμενες εξειδικεύσεις και εμπειρία, επομένως δεν προαποδεικνύεται κατά τον οριζόμενο με τη διακήρυξη τρόπο, δηλαδή με την πλήρη και υποχρεωτική συμπλήρωση των αντίστοιχων πεδίων του ΤΕΥΔ, ότι η εταιρεία ... ανταποκρίνεται στις τεθείσες από τη διακήρυξη απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, πλημμέλεια που δεν μπορεί να αναπληρώσει ενδεχόμενη αναφορά τέτοιων στοιχείων σε άλλα, οικειοθελώς υποβληθέντα έγγραφα της προσφοράς, διότι το ΤΕΥΔ είναι το

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

μόνο ζητούμενο με τη διακήρυξη δικαιολογητικό, μέσω του οποίου – και μόνον – προαποδεικνύονται τα στοιχεία αυτά, β) του 2^{ου} ως άνω οικονομικού φορέα 1) για τον ίδιο μοναδικό λόγο για τον οποίο θα έπρεπε να απορριφθεί η προσφορά και του 1^{ου} και 2) επειδή οι συμβάσεις με Α/Α 1,2,3,6,7,9,10, που αναφέρει ως ειδικό κύκλο εργασιών στο προσκομισθέν ΤΕΥΔ, αφορούν σε πώληση εξοπλισμού και όχι ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, δηλαδή δραστηριότητα άσχετη με το αντικείμενο του υπόψη διαγωνισμού και επομένως δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη, με συνέπεια, από το άθροισμα της αξίας των υπόλοιπων αναφερθεισών συμβάσεων με Α/Α 4,5,8,11,12 και με βάση τους μήνες που αντιστοιχούν στο 2015, να μην καλύπτεται τουλάχιστον για το έτος αυτό το όριο του ειδικού κύκλου εργασιών των 60.000,00€ και γ) του 3^{ου} οικονομικού φορέα 1) για τον ίδιο μοναδικό λόγο για τον οποίο θα έπρεπε να απορριφθεί η προσφορά και του 1^{ου} ως άνω αναφερόμενου οικονομικού φορέα και πρώτου λόγου για τον οποίο θα έπρεπε να απορριφθεί και η προσφορά του 2^{ου}, και 2) επειδή η εταιρία ... έχει προσκομίσει εγγυητική επιστολή του ΤΜΕΔΕ, στην οποία αναφέρεται ρητά ότι *«Η παρούσα εγγυητική επιστολή ισχύει 310 ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού»*, η οποία, με δεδομένο ότι ο διαγωνισμός διενεργήθηκε την 30-07-2018, ισχύει έως την 06-06-2019 (310 ημέρες, με έναρξη υπολογισμού την 01-08-2018) και επομένως δεν καλύπτει το χρονικό διάστημα μέχρι 30-08-2019, όπως θα έπρεπε σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2.2.2.1 της διακήρυξης, *«Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, ήτοι μέχρι 30/8/2019, άλλως η προσφορά απορρίπτεται»*. Με την Προδικαστική Προσφυγή του, επιπλέον, ο προσφεύγων αιτήθηκε να ανασταλεί η εκτέλεση της προσβαλλόμενης και η περαιτέρω πρόοδος της διαγωνιστικής διαδικασίας και ιδίως, δε η έκδοση κατακυρωτικής απόφασης και η υπογραφή οριστικής σύμβασης, έως την έκδοση Απόφασης επί της προσφυγής. Επί του αιτήματός του αυτού εκδόθηκε η με αριθμό Α432/2018 Απόφαση της ΑΕΠΠ (2^ο Κλιμάκιο).

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

11. Με την από 28-09-2018 Παρέμβασή του, ο 1^{ος} παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της Προσφυγής κατά το μέρος που στρέφεται κατά της προσφοράς του και την διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης της Περιφέρειας κατά το μέρος που τον αφορά, διότι, μαζί με το ΤΕΥΔ ο παρεμβαίνων συνυπέβαλε και την με αρ. .... Τεχνική Προσφορά του, στην οποία με σαφήνεια και πληρότητα αναφέρονται οι: .... για την ειδικότητα του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού ΤΕ, ... για την ειδικότητα του Τεχνίτη Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου ΔΕ και ... για την ειδικότητα του Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου ΠΕ, επιπλέον δε έχουν επισυναφθεί όλα τα αναλυτικά στοιχεία από τα οποία αποδεικνύονται οι ειδικότητες και η εμπειρία των προσώπων που θα αποτελέσουν το υποδεικνυόμενο τεχνικό προσωπικό, αναφορές που αναπληρώνουν επιτρεπτά την έλλειψη αναγραφής στο ΤΕΥΔ των πιο πάνω ονομάτων με τις ειδικότητες που καλύπτουν, καθώς από την αντιπαραβολή του συνόλου των εγγράφων της προσφοράς προκύπτει ότι τόσο η έλλειψη αυτή είναι όλως επουσιώδης και ιδίως ότι από αυτή δεν καταλείπεται περιθώριο εναλλακτικής ή αντιφατικής προσφοράς, ενώ συγχρόνως προκύπτει η οικεία απάντηση στο σχετικό ερώτημα από άλλο ταυτόχρονα συνυποβληθέν έγγραφο, αλλά και την ίδια την τεχνική προσφορά του, δια των οποίων προκύπτει με σαφήνεια η απάντηση στο παραπάνω ερώτημα και η πλήρης δικαιολόγηση της οικείας έλλειψης σε απλή παραδρομή.

12. Με την από 01-10-2018 Παρέμβασή του, ο 2^{ος} παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της Προσφυγής κατά το μέρος που στρέφεται κατά της προσφοράς του και την διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης της Περιφέρειας, διότι, α) η παράλειψη συμπλήρωσης του με την προσφυγή αναφερόμενου ως μη συμπληρωμένου πεδίου του ΤΕΥΔ θεωρείται επουσιώδης και δύναται να θεραπευτεί προκειμένου να μην επέλθει αποκλεισμός του παρεμβαίνοντος όπως επιβάλλει το άρθρο 102 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και β) Το ηλεκτρονικό υπόδειγμα εγγυητικής συμμετοχής του ΤΜΕΔΕ το οποίο αυτός κατέθεσε είναι απόλυτα σύμφωνο με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 72 παρ. 4 (στοιχεία α) - ια) του Ν. 4412/2016, ως προς την έκτασή της, δε, σύμφωνα με αναλυτικούς όρους που αναγράφονται σε

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

αυτό, κατοχυρώνονται πλήρως τα δικαιώματα της αναθέτουσας αρχής. Από το ίδιο το κείμενο της προσκομισθείσας Εγγυητικής Επιστολής συνάγεται αναμφίβολα η υποχρέωση απόδοσης του ποσού κατάπτωσης της Εγγύησης κατόπιν απλής (και μόνο) έγγραφης ειδοποίησης του ΤΑΜΕΙΟΥ. Επιπρόσθετα, επί της ουσίας, με την προσκομισθείσα Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής υπερκαλύπτονται τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτή διατηρεί την ισχύ της για χρονικό διάστημα 310 ημερών, ήτοι 10 και πλέον μήνες, από την ημερομηνία διενέργειας του Διαγωνισμού, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 2.4.5. της Διακήρυξης, ο χρόνος ισχύος της Προφοράς πρέπει να εκτείνεται για 12 μήνες από την επομένη της ημέρας διενέργειας του Διαγωνισμού και σε κάθε περίπτωση απαιτείται συναίνεση για την παράταση της υποβληθείσας Προσφοράς, εφόσον χρειαστεί, σε χρόνο προγενέστερο από την τυχόν λήξη της Εγγύησης. Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση, αν χρειαστεί η συναίνεση, αυτή αφορά τον χρόνο ισχύος της Προσφοράς του, σύμφωνα με τους όρους της ίδιας της Διακήρυξης, και όχι τον χρόνο της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής. Σύμφωνα άλλωστε με τους ειδικούς όρους της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής προκύπτει πως τα συμφέροντα αυτά υπερκαλύπτονται και δεν προκύπτει, όπως επισημαίνει η προσφεύγουσα, κάποιο πραγματικό ή νομικό κώλυμα ως προς τη δυνατότητα που θα είχε η αναθέτουσα αρχή να εισπράξει το ποσό της Εγγυητικής σε περίπτωση κατάπτωσής της, αφού το ΤΜΕΔΕ είχε δεσμευτεί απέναντι στον παρεμβαίνοντα, παραιτούμενο από το δικαίωμα της διζήσεως και της ενστάσεως και η Εγγυητική είχε συνταχθεί απόλυτα νομότυπα σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 4 του Ν. 4412/2016. Υπό το φως δε άλλωστε της αρχής της αναλογικότητας (ΔΕΕ C-341/13, Cruz & Companhia, απόφαση της 13.17.9.2014, ECLI:EU:C:2014:2230, σκέψη 60 και ΣΤΕ (Δ΄ Τμήμα) 2151/2017), τέτοια είδους ήσσονος σημασίας γλωσσική απόκλιση δεν δύναται να οδηγήσει στον αυτόματο αποκλεισμό από τη διαγωνιστική διαδικασία, ιδίως ενόψει του γεγονότος πως το κριτήριο κατακύρωσης του Διαγωνισμού είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής.

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

13. Με τις από 27-09-2018 Απόψεις της, με αρ. πρωτ. ...(12058), η Αναθέτουσα Αρχή, προς αντίκρουση των λόγων της υπό εξέταση προσφυγής, ισχυρίζεται, 1) ως προς την προσφορά της εταιρείας ....., ότι στην αμφισβητούμενη από τον Προσφεύγοντα παρ. Γ: Τεχνική και επαγγελματική επάρκεια και στο ερώτημα 2 αυτής, ο προσφέρων απαντά στο ΤΕΥΔ ως κάτωθι: Υπεύθυνη για τον έλεγχο ποιότητας είναι η Πολιτικός Μηχανικός κα .... Ο Προσφέρων αναφέρει στο συγκεκριμένο πεδίο την υπεύθυνη για τον έλεγχο ποιότητας μηχανικό, αν και από την φύση του ερωτήματος (Ο οικονομικός φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει...), θα μπορούσε και να μην το πράξει. Η ζητούμενη από τους όρους της διακήρυξης (παρ. 2.2.6) Τεχνική Επάρκεια μένει να αποδειχθεί από τον προσφέροντα, εφόσον κληθεί να υποβάλει τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου, που αναφέρονται στην παρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης. Άλλωστε στην αρχή του επίμαχου κεφ. IV, στην παρ. α του ΤΕΥΔ, ο Προσφέρων απαντά πως “Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής”, τα οποία έχουν καθοριστεί με την Διακήρυξη (παρ. 2.2.4 έως & 2.2.8), σύμφωνα με τα αρ. 75 & 77 του Ν.4412/2016. Επομένως, επειδή το ΤΕΥΔ χρησιμοποιείται ως μέσο προκαταρκτικής απόδειξης των κριτηρίων επιλογής, δεν προκύπτει η απαίτηση ο Προσφέρων να δηλώσει σε αυτό, ονομαστικά και αναλυτικά το Τεχνικό Προσωπικό, που αφορά στην αποδεικνυόμενη Τεχνική Ικανότητα του Οικονομικού Φορέα, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Επίσης, στο Μέρος II.Γ ο Προσφέρων δηλώνει ότι δε στηρίζεται σε ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων (τρίτοι φορείς), ως εκ τούτου προκύπτει ότι διαθέτει ο ίδιος το απαιτούμενο προσωπικό, 2) ως προς την προσφορά της εταιρείας ....., ότι α) στο συγκεκριμένο πεδίο του ΤΕΥΔ που με την προσφυγή αναφέρεται ότι παρέλειψε να συμπληρωθεί, η καθ’ ης εταιρεία απαριθμεί το κατά ειδικότητα Τεχνικό Προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει, όπως αυτό αναφέρεται στην παρ. 2.2.6 της Διακήρυξης, αν και από την φύση του ερωτήματος (Ο οικονομικός φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει...), θα μπορούσε και να μην το πράξει. Η ζητούμενη από τους όρους της διακήρυξης (παρ. 2.2.6) Τεχνική Επάρκεια μένει να αποδειχθεί από τον προσφέροντα, εφόσον κληθεί να υποβάλει τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου, που

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

αναφέρονται στην παρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης. Άλλωστε στην αρχή του επίμαχου κεφ. IV, στην παρ. α του ΤΕΥΔ, ο Προσφέρων απαντά πως “Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής”, τα οποία έχουν καθοριστεί με την Διακήρυξη (παρ. 2.2.4 έως & 2.2.8), σύμφωνα με τα αρ. 75 & 77 του Ν.4412/2016. Επομένως, επειδή το ΤΕΥΔ χρησιμοποιείται ως μέσο προκαταρκτικής απόδειξης των κριτηρίων επιλογής, δεν προκύπτει η απαίτηση ο προσφέρων να δηλώσει σε αυτό, ονομαστικά και αναλυτικά το Τεχνικό Προσωπικό, που αφορά στην αποδεικνυόμενη Τεχνική Ικανότητα του Οικονομικού Φορέα, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Επίσης, στο Μέρος II.Γ ο Προσφέρων δηλώνει ότι δε στηρίζεται σε ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων (τρίτοι φορείς), ως εκ τούτου προκύπτει ότι διαθέτει ο ίδιος το απαιτούμενο προσωπικό, β) άστοχα και άνευ αντικειμένου βάλλεται η οικονομική χρηματοοικονομική επάρκεια του καθ’ ου φορέα, γιατί αυτή δηλώνεται στο κεφ. IV ενότητα Β, παρ. 1α (για τον γενικό κύκλο εργασιών) και παρ. 2^α (για τον ειδικό κύκλο εργασιών) του ΤΕΥΔ και όχι στο κεφ. IV ενότητα Γ, παρ. 1β, όπου γίνεται απαρίθμηση παρόμοιων συμβάσεων, η οποία αφορά στην Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα του προσφέροντος και στην απαίτηση (παρ. 2.2.6.α της Διακήρυξης) “κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών ετών, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον 1 σύμβαση παροχής υπηρεσιών του συγκεκριμένου τύπου (συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού), ελάχιστου ύψους 50.000 €”, 3) ως προς την προσφορά της εταιρείας (...) .., ότι επειδή το ΤΕΥΔ χρησιμοποιείται ως μέσο προκαταρκτικής απόδειξης των κριτηρίων επιλογής, δεν προκύπτει η απαίτηση ο προσφέρων να δηλώσει σε αυτό, ονομαστικά και αναλυτικά το Τεχνικό Προσωπικό, που αφορά στην αποδεικνυόμενη Τεχνική Ικανότητα του Οικονομικού Φορέα. Επίσης, στο Μέρος II.Γ ο προσφέρων δηλώνει ότι δε στηρίζεται σε ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων (τρίτοι φορείς), ως εκ τούτου προκύπτει ότι διαθέτει ο ίδιος το απαιτούμενο προσωπικό. Με τις Απόψεις της, ωστόσο, η Αναθέτουσα Αρχή συνομολογεί ότι η προσφορά του δεύτερου κατά σειρά μειοδοσίας Οικονομικού Φορέα, ήτοι της (...) ..., θα έπρεπε να απορριφθεί, λόγω της ακυρότητας – ως προς την διάρκεια ισχύος - της Εγγυητικής Επιστολής

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

Συμμετοχής, καθώς όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων αυτή δεν μπορεί να λήγει πριν την 30ή Αυγούστου 2019.

14. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

15. Επειδή επιβάλλεται, στη βάση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54). Τυχόν ασάφειες, ωστόσο, ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών. Θα πρέπει, συνεπώς, να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση θ' , Σάκκουλας, σελ. 776, βλ. και ΑΕΠΠ 672/2018).

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

16. Επειδή, περαιτέρω, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας αντιτίθενται επίσης σε κάθε διαπραγμάτευση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και ενός προσφέροντος στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, πράγμα που συνεπάγεται ότι, καταρχήν, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31). Συγκεκριμένα, αν γινόταν δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει την εξουσία να ζητεί διευκρινίσεις από συγκεκριμένο υποψήφιο την προσφορά του οποίου κρίνει ανακριβή ή μη σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων, η εν λόγω αρχή θα κινδύνευε να θεωρηθεί ύποπτη, σε περίπτωση που τελικώς επέλεγε την επίμαχη προσφορά, ότι διεξήγαγε μυστικές διαπραγματεύσεις με τον οικείο υποψήφιο, εις βάρος των λοιπών υποψηφίων και κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 37). Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν απαγορεύει τη διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση της προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή της ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής σφαλμάτων, υπό τον όρο ωστόσο ότι θα τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις [βλ., συναφώς, στο πλαίσιο διαδικασιών προκήρυξης κλειστού διαγωνισμού εμπιπτουσών στην οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ 2004, L 134, σ. 114), αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψεις 35 έως 45, όσον αφορά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και της 10ης Αριθμός απόφασης: 672/2018 58 Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 30 έως 39, όσον αφορά το στάδιο προεπιλογής των προσφερόντων]. Επιπλέον, η αίτηση διευκρίνησης δεν δύναται να καταλήξει

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

στο να υποβάλει, στην πραγματικότητα, ο συγκεκριμένος προσφέρων νέα προσφορά (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Τέλος, και γενικά, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει όσον αφορά τη δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψήφιους να διευκρινίσουν την προσφορά τους, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να μεταχειριστεί τους υποψήφιους με ισότιμο και ειλικρινή τρόπο, έτσι ώστε μια αίτηση διευκρίνισης να μη δύναται, κατά το πέρας της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματός της, να έχει περιαγάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που αποτέλεσαν το αντικείμενο της αίτησης αυτής (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 41, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 37). Ωστόσο, μια αίτηση διευκρίνισης δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 40). Επομένως, η προσέγγιση της προβληματικής της δυνατότητας διόρθωσης, συμπλήρωσης, διευκρίνισης, κλπ. των προσφορών διέπεται από μια περιπτωσιολογική νομολογία του ΔΕΕ, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια του τελευταίου να ισορροπήσει ανάμεσα στην τήρηση των θεμελιωδών αρχών της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, από τη μια μεριά, και της σκοπιμότητας να δοθεί στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα να πετύχουν, τη βέλτιστη λύση για την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες, από την άλλη (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία, σελ. 953, βλ. και ΑΕΠΠ 672/2018).

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

17. Επειδή, συνακόλουθα, και κατά τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 στην αναθέτουσα ευχέρεια παρέχεται δυνατότητα να ζητήσει διευκρινίσεις και συμπληρώσεις νόμιμα καταρχήν υποβληθέντων δικαιολογητικών και στοιχείων για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό και μόνο για ασάφεια και επουσιώδη σφάλματα ιδίως όλως τυπικής φύσης, γραφικά, λεκτικά, φραστικά, ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία του φακέλου και των εγγράφων και ως προς τη νομιμοποίηση, όχι όμως και η αναπλήρωση μη υποβληθέντων ή μη νόμιμα υποβληθέντων δικαιολογητικών και στοιχείων (ΣτΕ 2660/2004, 3526/2001, 2854/1997, Γνωμ. ΝΣΚ 219/1995, ΕλΣυν Τμ. VI/10/2008). Επομένως, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο του εγγράφου προκύπτει η ασάφεια ή προκύπτει ότι το σφάλμα είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης και ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας. Σε κάθε περίπτωση, η ευχέρεια του άρ. 102 Ν. 4412/2016 δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί για τη θεραπεία μιας σοβαρής ολιγωρίας του οικονομικού φορέα ή για τη διάσωση μιας προσφοράς που τελεί σε πλήρη αοριστία και πλήρη έλλειψη και δη όχι απλώς επί μεμονωμένου στοιχείου της προσφοράς, αλλά ενότητας τέτοιων στοιχείων, τα οποία αποτελούν προαπαιτούμενο για το παραδεκτό της συμμετοχής του οικονομικού φορέα. Άλλως, η χρήση αυτής της ευχέρειας από την αναθέτουσα θα προσέκρουε στο άκρο όριο που κατοχυρώνει το άρ. 102 παρ. 3 Ν. 4412/2016 (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 585/2018). Ειδικώς δε στην περίπτωση του άρ. 102 παρ. 5 δηλαδή όταν επίκειται αποκλεισμός συμμετέχοντος λόγω ασαφειών εγγράφων της προσφοράς, η ως άνω αρμοδιότητα της αναθέτουσας προς κλήση για διευκρινίσεις καθίσταται δεσμία και υποχρεωτική.

18. Επειδή, ειδικώς στις περιπτώσεις μη συμπλήρωσης ή/και μη ορθής συμπλήρωσης ενός ή περισσότερων πεδίων του ΤΕΥΔ/ ΕΕΕΣ, εκ μέρους των οικονομικών φορέων, στα πλαίσια και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές έχουν την ευχέρεια να τους καλούν προκειμένου να παράσχουν σχετικές διευκρινίσεις ή να τα

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

συμπληρώσουν, όπως οποιοδήποτε άλλο υποβληθέν, με την προσφορά τους, έγγραφο ή δικαιολογητικό, όταν είτε η έλλειψη δεν επάγεται κάποιες έννομες συνέπειες είτε προκύπτει από την αντιπαραβολή του συνόλου των εγγράφων της προσφοράς και ad hoc κρίση επ' αυτών, ότι τόσο η έλλειψη στο ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ είναι όλως επουσιώδης και ιδίως ότι από αυτή δεν καταλείπεται περιθώριο εναλλακτικής ή αντιφατικής προσφοράς, ενώ συγχρόνως από άλλο ταυτόχρονα συνυποβληθέν έγγραφο, αλλά και την ίδια την τεχνική προσφορά του προσφέροντος προκύπτει με σαφήνεια η οικεία απάντηση στο σχετικό ερώτημα του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ που παραλείφθηκε και πλήρως δικαιολογείται η ως άνω παράλειψη σε απλή παραδρομή (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 231/2017). Τα ανωτέρω προκύπτουν και από τα άρ. 102 παρ. 2-4 Ν. 4412/2016 και την ίδια την Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 4412/2016, η οποία επί του άρ. 102, τονίζει τον σκοπό της διάσωσης προσφορών, οι οποίες κατά τα λοιπά θα ήταν παραδεκτές και διακινδυνεύονται μόνο από επουσιώδεις ελλείψεις, υπογραμμίζει την υποχρέωση ερμηνείας αυτής της δυνατότητας υπό το πρίσμα των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, ως και την απαγόρευση συμπληρώσεων, μεταβολών και διορθώσεων που επιφέρουν έννομες συνέπειες και αναφέρει μεταξύ άλλων τα εξής: «Με το άρθρο 102 εισάγεται ρύθμιση η οποία εξυπηρετεί στη διάσωση προσφορών οι οποίες πάσχουν από πρόδηλα σφάλματα ή επουσιώδεις παραλείψεις. Με τις παραγράφους 1, 2 και 3 δίνεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να καλεί τους προσφέροντες/υποψηφίους κατά τη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει. Ωστόσο, προκειμένου να διασφαλίζεται η αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων, η δυνατότητα συμπλήρωσης/ διευκρίνισης που παρέχεται αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωσης ή συμπλήρωσης και δεν επιτρέπεται να άγει σε μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή νέων εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο στην διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. Ενδεικτικά αναφέρονται περιπτώσεις που μπορεί να τύχει εφαρμογής αυτή η δυνατότητα όπως ... λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ... διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα δια του νόμου, κανονιστικών πράξεων ή των εγγράφων της σύμβασης καθιερωμένα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη. Κατ' αντιστοιχία, σύμφωνα με την παράγραφο 4, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητά έγγραφη διευκρίνιση του περιεχομένου της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς, εάν περιέχει ασάφειες, ήσσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που κρίνονται θεραπεύσιμα. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη τροποποίηση ή αλλοίωση της προσφοράς ή τη μεταβολή στην κατάταξη των προσφορών, σύμφωνα με τα κριτήρια ανάθεσης και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της συγκεκριμένης προσφοράς σε σχέση με τις λοιπές. Σύμφωνα με την παράγραφο 5, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να ακολουθεί αυτή τη διαδικασία εάν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς. ». Εξάλλου, είναι οξύμωρο ενώ αναγνωρίζεται κατ' άρ. 102 Ν. 4412/2016 η δυνατότητα διόρθωσης-συμπλήρωσης τυπικών σφαλμάτων σε έγγραφα της προσφοράς και δικαιολογητικά μετά το άνοιγμα των προσφορών, να μην αναγνωρίζεται η εξαρχής δυνατότητα συμπλήρωσής τους, δια συνδυαστικής τους θεωρήσεως μετά άλλων εγγράφων, που συνυποβάλλονται ταυτόχρονα και ήδη δια της ίδιας της υποβολής της προσφοράς (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 187/2017).

19. Επειδή, σχετικώς με τον πρώτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής, που αφορά τις προσφορές και των τριών καθ' ων οικονομικών φορέων, οι σχετικές διατάξεις της διακήρυξης, που συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, προβλέπουν, στο άρθρο 2.2.6 με τίτλο Τεχνική και Επαγγελματική Επάρκεια ότι «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών ετών, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον 1 σύμβαση παροχής υπηρεσιών του συγκεκριμένου τύπου (συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού), ελάχιστου ύψους 50.000 € β) να διαθέτουν ή να συνεργάζονται με: - Έναν (1) Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο ΠΕ, δεκαετούς τουλάχιστον εμπειρίας σε συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού και ειδικότερα Λεβητοστασιών, Κεντρικών Κλιματιστικών Μονάδων και τριετούς εμπειρίας σε θέματα γεωθερμίας και BMS, BUS. - Έναν (1) Ηλεκτρολόγο Τ.Ε., πενταετούς εμπειρίας με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ηλεκτρολόγου Α' τάξης, με πολύ καλή γνώση υπολογιστών και εμπειρία παρακολούθησης συστημάτων B.M.S. & B.U.S. - Έναν Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο Δ.Ε. με πενταετή εμπειρία σε θέματα συντήρησης Η/Μ εγκαταστάσεων, θέρμανσης, ψύξης, κλιματισμού, φυσικού αερίου. ...», στο άρθρο 2.2.9.1 με τίτλο Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών, ότι «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων ... 2.2.6 ... της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016 Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (B/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα ΙΙΙ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΤΕΥΔ ... συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες της Κατευθυντήριας Οδηγίας 15/2016 (ΑΔΑ: ΩΧΟΓΟΞΤΒ-ΑΚΗ). Το ΤΕΥΔ σε επεξεργάσιμη μορφή είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της ΕΑΑΔΗΣΥ (www.eaadhsy.gr) και (www.hspra.gr) ...», στο άρθρο 2.2.9.2. με τίτλο αποδεικτικά μέσα, ότι « ...B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: - κατάλογο των συμβάσεων που εκτελέστηκαν την τελευταία τριετία, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών (Υπόδειγμα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V). - Αναφορά στον (1) Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο ΠΕ, δεκαετούς τουλάχιστον εμπειρίας σε

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού και ειδικότερα Λεβητοστασίων, Κεντρικών Κλιματιστικών Μονάδων και τριετούς εμπειρίας σε θέματα γεωθερμίας και BMS, BUS. Η εμπειρία θα αποδεικνύεται είτε με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών στον συγκεκριμένο μηχανικό την τελευταία δεκαετία (2008-2017) για το συγκεκριμένο αντικείμενο ή με τιμολόγια παροχής υπηρεσιών κ.α. - Αναφορά στον έναν (1) Ηλεκτρολόγο Τ.Ε., πενταετούς εμπειρίας με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ηλεκτρολόγου Α' τάξης, με πολύ καλή γνώση υπολογιστών και εμπειρία παρακολούθησης συστημάτων B.M.S. & B.U.S. Η εμπειρία θα αποδεικνύεται είτε με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών στον συγκεκριμένο μηχανικό την τελευταία πενταετία (2013-2017) για το συγκεκριμένο αντικείμενο ή με τιμολόγια παροχής υπηρεσιών κ.α. - Αναφορά στον έναν (1) Έναν Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο Δ.Ε. με πενταετή εμπειρία σε θέματα συντήρηση Η/Μ εγκαταστάσεων, θέρμανσης, ψύξης, κλιματισμού, φυσικού αερίου. Η εμπειρία θα αποδεικνύεται είτε με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών στον συγκεκριμένο τεχνίτη την τελευταία πενταετία (2013-2017) για το συγκεκριμένο αντικείμενο ή με τιμολόγια παροχής υπηρεσιών κ.α. ...», στο άρθρο 2.4.1 με τίτλο Γενικοί όροι υποβολής προσφορών, ότι «Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα VII της Διακήρυξης για όλες τις περιγραφόμενες υπηρεσίες ανά είδος / τμήμα. ...», στο άρθρο 2.4.2.3. ότι «... Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: (α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα. ...», στο άρθρο 2.4.2.4., ότι «... Οι οικονομικοί φορείς συντάσσουν την τεχνική και οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος. Στην συνέχεια το σύστημα παράγει τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία τα οποία υπογράφονται ηλεκτρονικά και υποβάλλονται από τον προσφέροντα ...», στο άρθρο 2.4.3.2 ότι «... Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να περιλαμβάνει: - Υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι: - έχει γίνει επί τόπου αυτοψία των εγκαταστάσεων και

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

οι διαγωνιζόμενοι έχουν ελέγξει μετά προσοχής, τις προς συντήρηση εγκαταστάσεις και την κατάσταση που βρίσκονται, ότι έχουν εξετάσει πλήρως τη φύση και την τοποθεσία των εργασιών και ότι έχουν πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών συντήρησής τους, ότι έχουν μελετήσει τα συνημμένα στη διακήρυξη έγγραφα σχετικά με τον εξοπλισμό του κτιρίου, από κάθε άποψη. - Καθόλη τη διάρκεια της σύμβασης θα χρησιμοποιήσει εξειδικευμένα συνεργεία για τις εργασίες προληπτικής συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών η στελέχωση των οποίων (ειδικότητες, εξειδίκευση, πτυχία) θα είναι τέτοια ώστε να καλύπτει τις ανάγκες του προγράμματος συντήρησης....» και στο άρθρο 2.4.3 με τίτλο Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά», ότι «...Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) Το τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9.1. της παρούσας διακήρυξης. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΤΕΥΔ το οποίο έχει αναρτηθεί, και σε επεξεργάσιμη μορφή αρχείου doc, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα III), ...». Τέλος, στο Παράρτημα III της διακήρυξης είχε επισυναφθεί πρότυπο ΤΕΥΔ στο Μέρος IV – Κριτήρια Επιλογής, στο Τμήμα Γ. Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα, κάθε οικονομικός φορέας καλείτο να απαντήσει στο πεδίο 2) στο ερώτημα: «2) Ο οικονομικός φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει το ακόλουθο τεχνικό προσωπικό ή τις ακόλουθες τεχνικές υπηρεσίες, ιδίως τους υπεύθυνους για τον έλεγχο της ποιότητας: ...:», στο πεδίο 6) στο ερώτημα «Οι ακόλουθοι τίτλοι σπουδών και επαγγελματικών προσόντων διατίθενται από: α) τον ίδιο τον πάροχο υπηρεσιών ή τον εργολάβο, και/ή (ανάλογα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στη σχετική πρόσκληση ή διακήρυξη ή στα έγγραφα της σύμβασης) β) τα διευθυντικά στελέχη του: ...», τέλος στο μέρος II – Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα στο τμήμα Γ. Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων ΦΟΡΕΩΝ κάθε οικονομικός φορέας καλείτο να

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

συμπληρώσει σχετικές πληροφορίες εάν στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V.».

20. Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, κάθε οικονομικός φορέας, με τα δικαιολογητικά συμμετοχής και την τεχνική του προσφορά, απαιτείτο να υποβάλει ΤΕΥΔ, στο οποίο ώφειλε να δηλώσει τεχνικό προσωπικό, είτε του ίδιου είτε τρίτου φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, που να καλύπτει τα κριτήρια επιλογής, στο οποίο, δηλαδή, να περιλαμβάνονται ένας Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος ΠΕ, δεκαετούς τουλάχιστον εμπειρίας σε συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού και ειδικότερα Λεβητοστασίων, Κεντρικών Κλιματιστικών Μονάδων και τριετούς εμπειρίας σε θέματα γεωθερμίας και BMS, BUS, ένας Ηλεκτρολόγος Τ.Ε., πενταετούς εμπειρίας με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ηλεκτρολόγου Α' τάξης, με πολύ καλή γνώση υπολογιστών και εμπειρία παρακολούθησης συστημάτων B.M.S. & B.U.S. και ένας Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος Δ.Ε. με πενταετή εμπειρία σε θέματα συντήρηση Η/Μ εγκαταστάσεων, θέρμανσης, ψύξης, κλιματισμού, φυσικού αερίου. Από την γραμματική διατύπωση του ερωτήματος στο οποίο καλείτο να απαντήσει κάθε φορέας, μάλιστα, «...το ακόλουθο τεχνικό προσωπικό ...» προκύπτει ότι, απαιτείτο τα στελέχη αυτά να δηλώνονται συγκεκριμένα, κατά το πρόσωπο και την ιδιότητα καθενός από αυτά. Συνακόλουθα, αβάσιμα, ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή ότι επειδή το ΤΕΥΔ χρησιμοποιείται ως μέσο προκαταρκτικής απόδειξης των κριτηρίων επιλογής, δεν προκύπτει η απαίτηση ο Προσφέρων να δηλώσει σε αυτό, ονομαστικά και αναλυτικά το Τεχνικό Προσωπικό, που διαθέτει ή συνεργάζεται μαζί του, από το οποίο να προαποδεικνύεται η τεχνική ικανότητα του Οικονομικού Φορέα. Στο βαθμό, όμως, που τα πρόσωπα του τεχνικού προσωπικού κάθε προσφέροντος και οι ιδιότητές τους περιέχονται σε άλλο συνυποβαλλόμενο με το ΤΕΥΔ έγγραφο, τότε, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην σκέψη 18 της παρούσας, η έλλειψη αυτή στο ΤΕΥΔ επιτρεπτά θεωρείται επουσιώδης, που δύναται να συμπληρωθεί και πράγματι συμπληρώνεται από το

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

συνυποβαλλόμενο έγγραφο, χωρίς να ευνοείται ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας ή να καταλείπεται περιθώριο εναλλακτικής ή αντιφατικής προσφοράς. Μπορεί, τέλος, στην Τεχνική Προσφορά, να μην απαιτείτο με ρητή επί ποινή αποκλεισμού διάταξη να περιέχεται ο ως άνω κατάλογος του τεχνικού προσωπικού, η τεχνική προσφορά, ωστόσο, ήταν υποχρεωτικώς μαζί με το ΤΕΥΔ συνυποβαλλόμενο έγγραφο, συνακόλουθα ο περιεχόμενος σε αυτήν κατάλογος, αν δεν είχε περιληφθεί στο ΤΕΥΔ, νόμιμα κατά τα άνω συμπληρώνει την έλλειψη αυτή.

21. Επειδή, από την επισκόπηση των εγγράφων που περιέχονται στις υποβληθείσες στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (αα ΕΣΗΔΗΣ ...) προσφορές των καθ' ων οικονομικών φορέων, προκύπτει ότι: α) Μολονότι στο υποβληθέν ΤΕΥΔ του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», στο Μέρος IV – Κριτήρια Επιλογής, στο Τμήμα Γ. Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα, στο πεδίο 2) στο ερώτημα: «2) Ο οικονομικός φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει το ακόλουθο τεχνικό προσωπικό ή τις ακόλουθες τεχνικές υπηρεσίες, ιδίως τους υπεύθυνους για τον έλεγχο της ποιότητας, δεν δηλώνονται συγκεκριμένα, κατά το πρόσωπο και την ιδιότητα καθενός, τα στελέχη που καλύπτουν το κριτήριο επιλογής της παραγράφου 2.2.6 της διακήρυξης, στην ομοίως όμως υποβληθείσα Τεχνική Προσφορά του πιο πάνω φορέα, στην σελ. 4 αναφέρει επί λέξει: «... Για τη συνεχή επιτόπου παρακολούθηση των εγκαταστάσεων και έλεγχό τους, διασφαλίζοντας την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του κτιρίου, αλλά και την αμεσότερη δυνατή αποκατάσταση τυχόν βλαβών, προβλέπεται το ακόλουθο μόνιμο προσωπικό (2 άτομα): - Ηλεκτρολόγος Μηχανικός: Τ.Ε. (1) πρωινή βάρδια 7:00-15:00 με προτεινόμενο άμεσα διαθέσιμο τον κύριο ... (αναλυτικά στοιχεία επισυνάπτονται) με πτυχία ηλεκτρολόγου Τ.Ε., αποδεδειγμένης 5ετούς κατ' ελάχιστον εμπειρίας με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ηλεκτρολόγου Α' τάξης, πολύ καλή γνώση υπολογιστών και εμπειρία παρακολούθησης συστημάτων τηλεπλήρωσης (BMS & BUS) - Τεχνίτης Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος: Δ.Ε. (1) πρωινή βάρδια 8:00-16:00 με προτεινόμενο άμεσα διαθέσιμο τον κύριο ... (αναλυτικά στοιχεία επισυνάπτονται) με

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

αποδεδειγμένη 5ετή κατ' ελάχιστον εμπειρία σε συντήρηση και υποστήριξη Η/Μ εγκαταστάσεων θέρμανσης, ψύξης, κλιματισμού, φυσικού αερίου, υπό τον έλεγχο και την ευθύνη του αρμόδιου Μηχανικού Έργου της ENGIE, ο οποίος θα παρευρίσκεται τακτικά στο έργο και όποτε απαιτηθεί εκτάκτως, Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος ΠΕ, 10ετούς τουλάχιστον εμπειρίας σε συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού και ειδικότερα Λεβητοστασίων, Κεντρικών Κλιματιστικών Μονάδων και 3ετούς εμπειρίας σε θέματα γεωθερμίας και BMS, BUS, με προτεινόμενο άμεσα διαθέσιμο τον κύριο ... (αναλυτικά στοιχεία επισυνάπτονται). ...», β) στο υποβληθέν ΤΕΥΔ του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», στο Μέρος IV – Κριτήρια Επιλογής, στο Τμήμα Γ. Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα, στο πεδίο 2) στο ερώτημα: «2) Ο οικονομικός φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει το ακόλουθο τεχνικό προσωπικό ή τις ακόλουθες τεχνικές υπηρεσίες, ιδίως τους υπεύθυνους για τον έλεγχο της ποιότητας, δεν δηλώνονται συγκεκριμένα, κατά το πρόσωπο και την ιδιότητα καθενός, τα στελέχη που καλύπτουν το κριτήριο επιλογής της παραγράφου 2.2.6 της διακήρυξης, δεν έχει συνυποβληθεί, όμως, και κανένα άλλο έγγραφο μαζί με το ΤΕΥΔ του πιο πάνω φορέα, από το οποίο να αναπληρώνεται η έλλειψη αυτή, γ) τέλος, στο υποβληθέν ΤΕΥΔ του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (...) στο Μέρος IV – Κριτήρια Επιλογής, στο Τμήμα Γ. Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα, στο πεδίο 2) στο ερώτημα: «2) Ο οικονομικός φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει το ακόλουθο τεχνικό προσωπικό ή τις ακόλουθες τεχνικές υπηρεσίες, ιδίως τους υπεύθυνους για τον έλεγχο της ποιότητας, ομοίως δεν δηλώνονται συγκεκριμένα, κατά το πρόσωπο και την ιδιότητα καθενός, τα στελέχη που καλύπτουν το κριτήριο επιλογής της παραγράφου 2.2.6 της διακήρυξης, κατ' ακρίβεια δεν δηλώνεται τίποτε, σχετικός κατάλογος όμως ή άλλη σχετική αναφορά δεν συμπεριλαμβάνεται ούτε στην υποβληθείσα μαζί με το ΤΕΥΔ τεχνική προσφορά του πιο πάνω φορέα. Μπορεί, μαζί με τα έγγραφα της προσφοράς του να συνυποβάλλονται και τα βιογραφικά των ..., ... και ..., ωστόσο, τα έγγραφα αυτά, δεν ήταν υποχρεωτικώς μαζί με το ΤΕΥΔ συνυποβαλλόμενα έγγραφα, ούτε έγγραφα που θα έπρεπε να υποβληθούν επί ποινή αποκλεισμού ούτε σε επόμενο

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

στάδιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2.2.9.2 Β.4 της διακήρυξης, επομένως δεν μπορούσαν να ληφθούν υπόψη, δεν περιείχαν, άλλωστε με σαφήνεια την ζητούμενη κατά διατάξεις αυτές αναφορά. Και τούτο, διότι από το περιεχόμενο των εν λόγω βιογραφικών δεν προκύπτει με βεβαιότητα ποιον εκ των τριών τεχνικών ο καθ' ου φορέας αναφέρει ο καθ' ου φορέας ότι διαθέτει ή συνεργάζεται μαζί του, με την ιδιότητα του Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου ΠΕ, 10ετούς τουλάχιστον εμπειρίας σε συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού και ειδικότερα Λεβητοστασίων, Κεντρικών Κλιματιστικών Μονάδων και 3ετούς εμπειρίας σε θέματα γεωθερμίας και BMS, BUS, ποιον, με την ιδιότητα του ηλεκτρολόγου Τ.Ε., αποδεδειγμένης 5ετούς κατ' ελάχιστον εμπειρίας με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Ηλεκτρολόγου Α' τάξης, πολύ καλή γνώση υπολογιστών και εμπειρία παρακολούθησης συστημάτων τηλεπλήρωσης (BMS & BUS) και ποιον, με την ιδιότητα του Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου Δ.Ε. με πενταετή εμπειρία σε θέματα συντήρησης Η/Μ εγκαταστάσεων, θέρμανσης, ψύξης, κλιματισμού, φυσικού αερίου. Συνακόλουθα, νόμιμα, έγινε δεκτή η προσφορά του 1^{ου} παρεμβαίνοντα οικονομικού φορέα, παρά την σχετική επουσιώδη έλλειψη στο ΤΕΥΔ του, διότι, κατά τα άνω, επιτρεπτά αυτή αναπληρώνεται από το περιεχόμενο της συνυποβληθείσας με το ΤΕΥΔ Τεχνικής του προσφοράς, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην σκέψη 19 της παρούσας, ενώ μη νόμιμα έγινε δεκτή η προσφορά των 2^{ου} και 3^{ου} καθ' ων η προσφυγή οικονομικών φορέων, διότι ούτε το ΤΕΥΔ τους ήταν νομίμως συμπληρωμένο, ούτε η ιστορούμενη με την προσφυγή έλλειψη αναπληρωνόταν από το περιεχόμενο έτερων συνυποβαλλόμενων με το ΤΕΥΔ λοιπών εγγράφων της προσφοράς τους, συναφώς και ο πρώτος λόγος της Προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως προς την προσφορά των 2^{ου} και 3^{ου} καθ' ων οικονομικών φορέων και να απορριφθεί ως προς τον 1^ο.

22. Επειδή, περαιτέρω, σχετικώς με τον δεύτερο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής, που αφορά την προσφορά του δεύτερου των καθ' ων οικονομικού φορέα, οι σχετικές διατάξεις της διακήρυξης, προβλέπουν, στο άρθρο 2.2.5 με τίτλο Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ότι «Όσον

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν ότι διαθέτουν/ παρέχουν: α) γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών για τα ακόλουθα έτη: 1. έτος (2015) κύκλος εργασιών (200.000) νόμισμα (€) 2. έτος (2016) κύκλος εργασιών (200.000) νόμισμα (€) 3. έτος (2017) κύκλος εργασιών (200.000) νόμισμα (€) β) "ειδικό" ετήσιο κύκλο εργασιών για τα ακόλουθα έτη: 1. έτος (2015) κύκλος εργασιών (60.000) νόμισμα (€) 2. έτος (2016) κύκλος εργασιών (60.000) νόμισμα (€) 3. έτος (2017) κύκλος εργασιών (60.000) νόμισμα (€)», στο άρθρο 2.2.9.2. με τίτλο αποδεικτικά μέσα, ότι « ...B.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν δήλωση περί του ετήσιου ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και του ετήσιου ειδικού κύκλου εργασιών για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο», στο άρθρο 2.4.3 με τίτλο Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά», ότι «...Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) Το τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9.1. της παρούσας διακήρυξης. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΤΕΥΔ το οποίο έχει αναρτηθεί, και σε επεξεργάσιμη μορφή αρχείου doc, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα III), ...». Τέλος, στο Παράρτημα III της διακήρυξης είχε επισυναφθεί πρότυπο ΤΕΥΔ στο Μέρος IV – Κριτήρια Επιλογής, στο Τμήμα Β. Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια, του οποίου, κάθε οικονομικός φορέας καλείτο να απαντήσει στο πεδίο 2α) στο ερώτημα: «2α) Ο

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

ετήσιος («ειδικός») κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα στον επιχειρηματικό τομέα που καλύπτεται από τη σύμβαση και προσδιορίζεται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται είναι ο εξής:...», η απάντησή του δε συνίστατο σε αναγραφή του ποσού του ειδικού κύκλου εργασιών και του έτους στο οποίο αφορά.

23. Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, κάθε οικονομικός φορέας, με τα δικαιολογητικά συμμετοχής και την τεχνική του προσφορά, απαιτείτο να υποβάλει ΤΕΥΔ, στο οποίο, μεταξύ άλλων, ώφειλε να δηλώσει ετήσιο κύκλο εργασιών που να σχετίζεται με δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της δημοπρατούμενης παροχής υπηρεσίας, ήτοι συντήρησης Η/Μ εξοπλισμού, κατ' ελάχιστον 60.000,00€ την τελευταία τριετία, χωρίς, όμως, η δραστηριότητα αυτή να περιορίζεται με σαφή και αδιάστικτη διατύπωση στην παροχή υπηρεσίας και μόνον στον σχετικό τομέα. Απεναντίας, από την διατύπωση του άρθρου 2.2.4 της διακήρυξης με τίτλο Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας που προβλέπει ότι «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της παροχής υπηρεσίας», συνάγεται ότι στον επιχειρηματικό τομέα που καλύπτεται από τη σύμβαση και προσδιορίζεται στη σχετική διακήρυξη περιλαμβάνεται, εκτός της παροχής υπηρεσίας, και η εμπορία και η κατασκευή πάσης φύσεως υλικών που αφορούν την συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού. Η πιο πάνω ερμηνευτική προσέγγιση επιρρωνύεται από την διατύπωση της διάταξης του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης με τίτλο Τεχνική και Επαγγελματική Επάρκεια, που προβλέπει ότι «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών ετών, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον 1 σύμβαση παροχής υπηρεσιών του συγκεκριμένου τύπου (συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού), ελάχιστου ύψους 50.000€». Από την διατύπωση της τελευταίας αυτής διάταξης, προκύπτει ότι, όπου από την διακήρυξη απαιτείτο να

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

δηλώνονται προηγούμενες συναφείς με το αντικείμενο της υπό δημοπράτησης συμβάσεις (παροχής υπηρεσίας συντήρησης Η/Μ εξοπλισμού και μόνον), αυτό αναφερόταν ρητά. Η αναφορά, μάλιστα, αυτή σχετιζόταν με την απόδειξη όχι της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, αλλά της τεχνικής ικανότητας και, μάλιστα, η ποσότητα και η αξία των συναφών προηγούμενων συμβάσεων ήταν αισθητά πιο μικρή από το ύψος του απαιτούμενου ειδικού κύκλου εργασιών (μία σύμβαση εντός της τριετίας αξίας 50.000€ κατ' ελάχιστον σε αντιδιαστολή με μέσο ειδικό κύκλο εργασιών τριετίας 60.000,00€).

24. Επειδή, συνακόλουθα, αβάσιμα βάλλει ο προσφεύγων κατά των δηλούμενων στο ΤΕΥΔ του 2^{ου} καθ' ου η προσφυγή οικονομικού φορέα συμβάσεων που περιέλαβε στην απάντηση στο Μέρος IV – Κριτήρια Επιλογής, στο Τμήμα Γ. Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα, στο πεδίο 1β) ως προαπόδειξη της κατ' άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης Τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ότι δεν καλύπτουν το ύψος της απαιτούμενης κατ' έτος οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, ενώ απεναντίας η απάντηση του ίδιου φορέα στο ίδιο μέρος του ΤΕΥΔ που υπέβαλε με την προσφορά του, στο Τμήμα Β. Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια, στο πεδίο 2α) που είχε ως εξής: «2015 ειδικός κύκλος εργασιών: 238.819,28€, 2016 ειδικός κύκλος εργασιών : 396.441,71€, 2017 ειδικός κύκλος εργασιών: 398.473,15€», κάλυπτε και με το παραπάνω το τεθέν στο άρθρο 2.2.5 με τίτλο Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ελάχιστο όριο ετήσιου («ειδικού») κύκλου εργασιών, που ώφειλαν οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς να δηλώσουν προαποδεικτικά. Συνεπώς, είναι απορριπτέος ο συναφής λόγος της υπό εξέταση προσφυγής.

25. Επειδή, τέλος, σχετικώς με τον δεύτερο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής, που αφορά την προσφορά του τρίτου των καθ' ων οικονομικού φορέα, οι σχετικές διατάξεις της διακήρυξης, προβλέπουν, στο άρθρο 2.2.2.1 ότι «...Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

παρούσας, ήτοι μέχρι 30/8/2019, άλλως η προσφορά απορρίπτεται. ...» και στο άρθρο 3.1.1 ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, ήτοι ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, ορίστηκε η 30ή Ιουλίου 2018. Κατ' ακολουθία, όπως συνομολογεί και η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της και προκύπτει από την επισκόπηση της με αριθμό e-22371 από 23/07/2018 ηλεκτρονικής έκδοσης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του ΤΜΕΔΕ που υπέβαλε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού με την προσφορά του ο τρίτος καθ' ου η προσφυγή οικονομικός φορέας και ήδη 2^{ος} παρεμβαίνων, καθόσον στην ως άνω εγγυητική επιστολή περιέχεται η δήλωση ότι «...Η παρούσα εγγυητική επιστολή ισχύει 310 ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού και καλύπτει μόνο τις από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό απορρέουσες υποχρεώσεις του υπέρ ου η εγγύηση καθ' όλο το χρόνο ισχύος της. ...», αυτή δεν είχε ισχύ μέχρι την 30-08-2019, ημερομηνία που απείχε 395 μέρες από την 30-07-2018 οπότε διεξήχθη ο διαγωνισμός, αλλά μέχρι την 06-06-2019 (310 ημέρες από την επομένη ημέρα αφότου διεξήχθη ο διαγωνισμός, ήτοι την 01-08-2018) και, συνεπώς, η προσφορά του τρίτου των καθ' ων οικονομικού φορέα, στην βάση των αρχών της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης (σκέψεις 14 – 16 της παρούσας), θα έπρεπε να είχε απορριφθεί.

26. Επειδή, αλυσιτελώς ισχυρίζεται ο 2^{ος} παρεμβαίνων α) ότι από το ίδιο το κείμενο της προσκομισθείσας Εγγυητικής Επιστολής συνάγεται αναμφίβολα η υποχρέωση απόδοσης του ποσού κατάπτωσης της Εγγύησης κατόπιν απλής (και μόνο) έγγραφης ειδοποίησης του ΤΑΜΕΙΟΥ και β) ότι δεν προκύπτει κάποιο πραγματικό ή νομικό κώλυμα ως προς τη δυνατότητα που θα είχε η αναθέτουσα αρχή να εισπράξει το ποσό της Εγγυητικής σε περίπτωση κατάπτωσης της, αφού το ΤΜΕΔΕ είχε δεσμευτεί απέναντί στον παρεμβαίνοντα, παραιτούμενο από το δικαίωμα της διζήσεως και της ενστάσεως και η Εγγυητική είχε συνταχθεί απόλυτα νομότυπα σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 4 Ν. 4412/2016, διότι τις από την εγγυητική επιστολή υποχρεώσεις του αναλαμβάνει το Ταμείο ενόσω η εγγυητική επιστολή είναι σε ισχύ και όχι αφότου έχει λήξει, αβάσιμα δε ότι η ρητή δήλωση στην επίμαχη

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

εγγυητική επιστολή ότι δεν ισχύει έως τον χρόνο που ζητείται με ρητή επί ποινή απόρριψης της προσφοράς διάταξη της διακήρυξης συνιστά ήσσονος σημασίας γλωσσική απόκλιση, που δεν δύναται να οδηγήσει στον αυτόματο αποκλεισμό του παρεμβαίνοντος από τη διαγωνιστική διαδικασία, υπό το φως της αρχής της αναλογικότητας. Και τούτο, γιατί ως ήσσονος σημασίας γλωσσική απόκλιση, νοείται διατύπωση επί της εγγυητικής επιστολής ή παράλειψη σε αυτήν, παρά την οποία δεν μπορεί να γεννάται αμφιβολία ως προς το πρόσωπο για το οποίο εκδόθηκε, ούτε ως προς το δικαίωμα της αναθέτουσας αρχής να αξιώσει την κατάπτωσή της (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 94/2017), όπως όταν π.χ. δεν έχει αναγραφεί το ΑΦΜ του φορέα για τον οποίο εκδόθηκε η εγγυητική επιστολή (ΑΕΠΠ 102/2017), περίπτωση, όμως, που ουδόλως ισχύει στην προκείμενη περίπτωση, κατά την οποία, αν παρέλθει ο χρόνος ισχύος της εγγυητικής επιστολής, η αναθέτουσα αρχή δεν θα δύναται να αξιώσει την κατάπτωσή της. Για τούτο, άλλωστε και η μη πλήρωση της διάταξης αυτής επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς του καθ' ου οικονομικού φορέα. Συνακόλουθα, πρέπει να γίνει δεκτός ο συναφής λόγος της υπό εξέτασης προσφυγής, καθώς η προσφορά του 3^{ου} των καθ' ων οικονομικού φορέα, μη νομίμως δεν απορρίφθηκε και για τον λόγο αυτόν.

27. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, κατά το μέρος της μόνον που βάλλει κατά των προσφορών των 2^{ου} και 3^{ου} των καθ' ων οικονομικών φορέων, η δε παρέμβαση του 2^{ου} παρεμβαίνοντος θα πρέπει να απορριφθεί, σύμφωνα με το σκεπτικό.

28. Επειδή, περαιτέρω, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί κατά το μέρος της που βάλλει κατά της προσφοράς του 1^{ου} των καθ' ων οικονομικού φορέα, η δε παρέμβαση του θα πρέπει να γίνει δεκτή, σύμφωνα με το σκεπτικό

29. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρο 363 Ν.4412/2016).

Αριθμός απόφασης: 935 / 2018

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την Προδικαστική Προσφυγή, κατά το μέρος μόνον, που στρέφεται κατά της αποδοχής των προσφορών των οικονομικών φορέων ... και ... και διακριτικό τίτλο ...

Απορρίπτει την από 01-10-2018 Παρέμβαση του 2^{ου} Παρεμβαίνοντα

Δέχεται την από 28-09-2018 Παρέμβαση του 1^{ου} Παρεμβαίνοντα

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη στις 16 Οκτωβρίου 2018 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 5 Νοεμβρίου 2018.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Μαρία Κων. Μανδράκη

Όλγα Θάνου